

ЕВРОПЕЙСКА
СМЕТНА
ПАЛАТА

BG

Реч

Люксембург, 26 октомври 2016 г.

Реч на г-н Klaus-Heiner Lehne — председател на Европейската сметна палата (ЕСП)

Годишен доклад на ЕСП за 2015 г.
Европейски парламент — пленарна сесия

Страсбург, 26 октомври 2016 г.

В случай на различия
предимство има устното изложение на речта.

Пресслужба на ЕСП

Mark Rogerson – Говорител

Damijan Fišer – Служител в пресслужбата

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47063

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 691 55 30 63

M: (+352) 621 55 22 24

Уважаеми г-н председател Шулц,

Уважаеми членове на Европейския парламент,

Уважаема г-жо заместник-председател Георгиева,

За мен е голяма чест да ви представя Годишния доклад на Европейската сметна палата за 2015 г. — това става за първа година в качеството ми на председател на Сметната палата, още в първия месец от тази нова за мен функция.

От края на 2015 г. различни събития разклащат основите на Европейския съюз и това е причината, поради която се намираме в период на самооценка. Въпросът, който всеки си задава, е защо толкова много граждани обръщат гръб на общия европейски проект? Считам, че част от отговора на този въпрос е, че ние — институциите на ЕС, сме загубили до известна степен доверието на нашите граждани. През идващите месеци и години голямото предизвикателство пред ЕС ще бъде отново да спечели това доверие. Аз вярвам, че Европейската сметна палата ще играе важна роля в този процес.

Видно е, че е нужна реформа. Но както и да изглежда тази реформа, тя следва да почива на солидна финансова основа. Доброто финансово управление е важен фактор, независимо от това дали ЕС се състои от 27 или от 28 държави членки. От гледна точка на Сметната палата четири елемента са от особено значение.

На първо място, ЕС трябва да поддържа добра отчетност. Хората няма да започнат да ни се доверяват, ако считат, че не управляваме добре парите им и не даваме ясен отчет относно начина на това управление.

Отчетите на ЕС за 2015 г. дават ярна и точна представа. Въпреки това средствата, които трябва да бъдат изплатени през текущата или бъдещите години, продължават да бъдат на много високо ниво. Също така Комисията не е изготвила прогноза за паричните потоци, която да обхваща следващите седем до десет години. Такава прогноза би спомогнала за възстановяване на доверието. Извършваната от Комисията средносрочна прогноза за плащанията е стъпка в правилната посока.

На второ място, ЕС трябва да гарантира, че финансовите правила се прилагат правилно.

Приходите и разходите в текущия бюджет на ЕС се осчетоводяват вярно, но все още се наблюдават твърде много грешки при извършването на разходите — най-вече в държавите членки. По отношение на плащанията за 2015 г. изчисленият процент грешки е 3,8 %. Тази стойност е сходна с нивата от последните години, но все още е значително над установения от Сметната палата праг на същественост от 2 %.

Въпреки предприетите от Комисията стъпки за подобряване на извършваната от нея оценка на риска и на въздействието от корективните действия, може да се постигнат още подобрения. За европейския данъкоплатец ще бъде много по-добре, ако Комисията и държавите членки изразходват средствата правомерно от самото начало, вместо да се стига до задействане на трудни, дълги и скъпи процедури за възстановяване на неправомерно изплатени средства след откриване на грешките.

Има възможност за намаляване на грешките и чрез подобряване на модела на разходните схеми. Хората не могат да имат доверие на система, която не разбират.

Моят предшественик посочваше нуждата от възприемане на „изцяло нов подход“. Прекалено е рано да се каже кога и дали това ще стане реалност. Междувременно обаче е направен средносрочен преглед на действащите разходни програми.

Ние приветстваме факта, че Европейската комисия отново поиска акцентът да бъде поставен върху резултатите. Но това, което все още липсва според нас, е измерението на икономическата ефективност — и това ме води до третия елемент, необходим за едно добро финансово управление.

Нашите граждани искат и се нуждаят ЕС да гарантира наличието на икономическа ефективност. Те искат да са сигурни, че е постигнато по-добро съотношение от това, което съответните им национални органи биха постигнали самостоятелно.

А успели ли са проектите на ЕС да постигнат икономическа ефективност за 2015 г.? Били ли са реалистични техните цели от самото начало? Били ли са разумни извършените разходи? Били ли са програмите или проектите повече или по-малко скъпи от тези, които биха били реализирани при различно ниво на управление?

Това са въпроси, на които не може да бъде даден лесен отговор, докато не се въведат правилни механизми за отчитане. Необходимо е да има истински стимули за постигане на икономическа ефективност, а не просто изпълнение на целеви нива на разходите и избягване на нарушения.

Защото дори ако всички средства са отчетени, а правилата са спазени, това не гарантира, че финансираните от ЕС проекти са постигнали икономическа ефективност.

Ако гражданите не са убедени, че системата работи за тях, не можем да очакваме да ни имат доверие.

Те искат да видят резултатите и да са наясно какви са ресурсите, необходими за тяхното постигане. Връзката между ползите и изразходваните средства трябва да стане по-видима.

Доверието изисква също така наличие на прозрачност и увереност, които представляват четвъртият фактор за доброто финансово управление.

Увеличеното използване на финансови инструменти, които не се финансират пряко от бюджета на ЕС и не се одитират от Сметната палата, носи рискове за прозрачността, отчитането и за координацията на политиките и операциите на ЕС.

По отношение на предоставяната увереност, извършваните от Сметната палата одити не само осигуряват увереност по независим начин, те предоставят също така възможност за формулиране на препоръки за подобряване на финансовото управление на ЕС. Наблюдава се високо ниво на приемане и изпълнение на препоръките ни от Комисията.

Но въпреки цялостното разумно ниво на информираност относно нашите препоръки към държавите членки има съществени различия в нивото на официалното им проследяване. В резултат на това ние констатираме твърде малко доказателства за промени в политиките или практиките на национално ниво.

Накратко — необходимо е финансовото управление на ЕС да се подобри. Ако искаме да създадем финансова система на ЕС, която да си възвърне доверието на гражданите, ЕС трябва да проведе правилните реформи и то скоро.